



Společnost AQD-envitest, s.r.o. je držitelem certifikátů ISO 9001a ISO 14001

## 1.Všeobecná část

3			
2			
1			
REVIZE	POPIS	DATUM	SCHVÁLIL

<div><div>AQD-envitest, s.r.o.</div><div>Vítězná 3, 702 00 Ostrava; aqd@aqd.cz, www.aqd.cz</div><div>Sweco Hydroprojekt a.s. OZ Ostrava</div><div>Varenská 49, 730 02 Ostrava; ostrava@sweco.cz, www.sweco.cz</div></div>				<div><div><div>AQD</div><div>envitest</div></div><div><div>SWECO</div><div>Sustainable engineering and design</div></div></div>	
VYPRACOVAL	Ing. Č. Krkoška	HIP (Sweco HDP)	Ing. Č. Krkoška	T. KONTROLA	Ing. Č. Krkoška
PROJEKTANT	Ing. Č. Krkoška	HIP (AQD-envitest)	Ing. M. Cron	DATUM	04/2014
OBJEDNATEL	Ministerstvo financí, Letenská 15, 118 10 Praha 1			OKRES	Ostrava-město
<div>AKCE:</div> <div><div>Sanace haldy Hrabůvka společnosti</div><div>VÍTKOVICE, a.s.</div></div> <div>Aktualizace projektové dokumentace pro provádění stavby</div>				ČÍSLO ZAKÁZKY	314006 01 01
				STUPEŇ	Aktualizace DPS
				FORMÁT	1 A4
				MĚŘÍTKO	-
				ARCHIVNÍ ČÍSLO	0604/14/3
ČÁST STAVBY				SO/PS	-
<div>PŘÍLOHA:</div> <div><div>ZOV – Technická zpráva</div></div>				ČÍSLO PŘÍLOHY	1.3.1

Poznámka: Podpisy zpracovatelů jsou připojeny pouze k výtisku číslo 01 nebo originálu přílohy (matrici).

---

Úplný název akce (projektu):

**Sanace haldy Hrabůvka společnosti  
VÍTKOVICE, a.s.**

---

Dílčí část projektu:

**ZOV - Technická zpráva**

Stupeň projektové dokumentace:

**Aktualizace dokumentace pro provádění  
stavby**

Datum:

04/2014

Objednatel (investor):

**Ministerstvo financí  
odbor 45 – Ekologické škody  
Letenská 15  
118 10 Praha 1**

Zpracovatel:

**AQD-envitest, s.r.o.  
Vítězná 1547/3, 702 00 Ostrava**

Projektant:

**Sweco Hydroprojekt a.s., OZ Ostrava  
Varenská 49, 729 02 Ostrava**

Ředitel divize:

Ing. Čestmír Krkoška

Hlavní inženýr projektu:

Ing. Petr Muller

Technická kontrola:

Ing. Čestmír Krkoška ČKAIT 1100048

---

**Zodpovědní projektanti profesí:**

Elektrotechnologická část

Strojní zařízení

---

**Na projektu dále spolupracovali:**

---

**Externí kooperace:**

MaR

Statické posouzení

Rozpočtová část

I

## OBSAH / SEZNAM PŘÍLOH

	strana
<b>1. Údaje o staveništi</b>	<b>4</b>
1.1 Charakteristika staveniště	4
1.1.1 Rozsah a stav staveniště	4
1.1.2 Předpokládané úpravy staveniště, oplocení	4
1.1.3 Deponie a mezideponie	6
1.1.4 Příjezdy a přístupy na staveniště	6
1.2 Významné sítě technické infrastruktury budované pro potřeby zařízení staveniště	6
1.3 Napojení staveniště na zdroje vody, elektřiny, odvodnění staveniště	7
1.4 Úpravy z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví třetích osob, včetně nutných úprav pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace	7
1.5 Uspořádání a bezpečnost staveniště z hlediska ochrany veřejných zájmů	7
1.6 Řešení zařízení staveniště včetně využití nových a stávajících objektů	7
1.7 Popis staveb zařízení staveniště vyžadujících ohlášení	7
1.8 Stanovení podmínek pro provádění stavby z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví	8
1.9 Podmínky pro ochranu životního prostředí při výstavbě	10
1.9.1 Vlivy na obyvatelstvo	10
1.9.2 Vlivy na ovzduší	11
1.9.2.1 Stavba jako plošný, stacionární zdroj znečištění	11
1.9.2.2 Mobilní zdroje znečištění	12
1.9.3 Vlivy na hlukovou situaci	12
1.9.3.1 Staveniště	12
1.9.3.2 Převážné trasy	13
1.9.4 Zásady řešení odpadového hospodářství z výstavby	13
1.9.5 Vlivy na vodu	14
1.9.6 Vlivy na půdu	15
1.9.7 Vlivy na horninové prostředí	16
1.9.8 Vlivy na floru a faunu	16
<b>2. Podmínky a nároky na provádění stavby</b>	<b>17</b>
2.1 Lhůty výstavby	17
2.2 Časový postup výstavby	17
<b>3. Zákony a předpisy, které se vztahují na projektované činnosti</b>	<b>19</b>
<b>4. Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci</b>	<b>23</b>

## 1. ÚDAJE O STAVENIŠTI

### 1.1 CHARAKTERISTIKA STAVENIŠTĚ

#### 1.1.1 ROZSAH A STAV STAVENIŠTĚ

Stavba „**Sanace haldy Hrabůvka společnosti VÍTKOVICE, a.s.**“ zahrnuje jedno staveniště. Toto staveniště je vymezeno stávajícím odvalem Hrabůvka, respektive jeho jižní a východní částí. Staveniště, odval Hrabůvka, je situováno mezi řekou Ostravicí a účelovou komunikací Místecká. Ze severní strany je pak ohraničeno stávajícím průmyslovým areálem umístěným jižně od železniční stanice Ostrava-Vítkovice, Ostrava-Kunčice, z jižní strany zástavbou městského obvodu Ostrava-Jih.

Staveniště je dobře přístupné, je dopravně napojeno na účelovou silniční komunikaci Místecká. V rámci vnitřní dopravy je odval rozdělen hlavní přístupovou komunikací na západní a východní část. V budoucnu se uvažuje propojení haldy s centrem Ostravy cyklostezkou a napojením kruhového objezdu – prodloužení ulice Moravská.

Zařízení staveniště je navrženo jako společné na ploše 200 m<sup>2</sup>. Jeho umístění je navrženo na pozemcích parc.č. 604/1 a 604/11 k.ú. Hrabůvka. Bude zřízen centrální objekt, který bude sestaven ze 3 buněk, které budou obsahovat kancelář stavbyvedoucího, kancelář mistra, denní místnost, sociální zařízení a šatny. Zařízení staveniště bude napojeno na el. energii z nevýbušných transformátorových souprav TN0 500/230 V. Osvětlení bude zajištěno nevýbušnými svítilny. Samostatně budou umístěny 2 ks mobilních záchodů. Splaškové vody z mobilních záchodů budou pravidelně vyváženy k likvidaci na ÚČOV Ostrava. Na uvedených pozemcích bude dále plocha pro oplach vozidel stavby o velikosti 150 m<sup>2</sup> včetně zachytné vany s jímkou pro zachycení oplachové vody. Voda pro zařízení staveniště bude zajištěna dovozem. Pro mezideponii materiálu pro doplnění překryvu je rezervována plocha o výměře 2500 m<sup>2</sup>.

Po dohodě s majitelem stávajících budov technické infrastruktury v areálu odvalu Hrabůvka. - VÍTKOVICE a.s., bude zhotoviteli stavby umožněno využívat sociální zařízení po dobu výstavby ve správní budově, které jsou umístěné na pozemcích parc.č. 2107 a 2108 k.ú. Hrabůvka.

Příjezd ke staveništi je možný z účelové komunikace Místecká, v rámci vnitřní dopravy vede k odvalu a centrální částí odvalem příjezdová komunikace.

V rámci vnitřní dopravy budou využívány stejné dopravní trasy jako pro již povolenou stavbu na území odvalu Hrabůvka - „**Rekultivace odvalu Hrabůvka, 3 etapa**“. V současné době probíhají realizační práce na této stavbě.

#### 1.1.2 PŘEDPOKLÁDANÉ ÚPRAVY STAVENIŠTĚ, OPLOCENÍ

Zařízení staveniště je navrženo pro navrhovanou stavbu jako společné. Toto je umístěno na pozemku p.č. 604/11 a č.604/1 k.ú. Hrabůvka. Po dohodě s majitelem stávajících budov technické infrastruktury v areálu odvalu Hrabůvka. - VÍTKOVICE a.s., bude zhotoviteli stavby umožněno využívat sociální zařízení po dobu výstavby ve správní budově i pro pracovníky stavby.

Plocha zařízení staveniště je pro celou výstavbu jako společná a zahrnuje plochu pro vedení stavby, sociální objekty, plochu pro oplach vozidel a plochu pro skladování materiálu – mezideponii zeminy. Vlastníkem pozemku je VÍTKOVICE, a.s.

Organizačně je prostor Zařízení staveniště rozčleněn na

- Stavební dvůr
- Prostor pro oplach vozidel
- Mezideponie materiálů

Centrální stavební dvůr ZS	zaujímá plochu	200 m <sup>2</sup>
Prostor pro ostřik vozidel včetně zachytne jímky	zaujímá plochu	150 m <sup>2</sup>
na zachycení ostřikové vody	zaujímá plochu	2 500 m <sup>2</sup>
Mezideponie zeminy	zaujímá plochu	2 850 m <sup>2</sup>
<b>Celková plocha objektů zařízení staveniště činí</b>		

Zhotovitel zajistí pro své pracovníky na staveništi sociální zařízení a hygienická opatření v souladu s platnými zákony a předpisy. Objekty zařízení staveniště budou zřízeny a provozovány v souladu s platnými hygienickými, bezpečnostními a protipožárními předpisy platnými v ČR.

### Stravování pracovníků

Pro stravování pracovníků stavby je možné využívat veřejné zařízení v těsné blízkosti staveniště - prodejny potravin, bistra, potravinové stánky a okolní restaurace.

### Zdravotní péče

Zhotovitel zajistí svým pracovníkem na staveništi potřebné bezpečnostní vybavení a ošacení. Lékařská péče bude zajištěna v Městské nemocnici a požární zásah bude zabezpečovat HZS MSK.

### Prostor pro oplach vozidel

U výjezdu z areálu odvalu Hrabůvka na pozemku parc.č. 604/11 k.ú. Hrabůvka bude umístěno zařízení pro oplach vozidel včetně zachytne vany s jímkou pro zachycení oplachové vody. Ostřikovou vodu zajistí zhotovitel dovozem. Prostor pro oplach vozidel se navrhuje o ploše 150 m<sup>2</sup> (15 x 10 m).

Technicky bude tato plocha zpevněna betonem a vyspádována směrem k otevřené jímce, která bude opatřena pojezdným ocelovým roštem. Jímka bude realizována z monolitického betonu a vyztužena kari sítí. Jímka se navrhuje o půdorysných rozměrech 2,0 x 3,0 m s výškou 1,5 m. Obestavěný prostor jímky činí 9 m<sup>3</sup>. Prostor pro oplach vozidel bude ohraničen betonovým obrubníkem. Úsek v místě nájezdu bude mít snížený obrubník. Výkres situace plochy pro oplach vozidel a řezy plochou jsou obsaženy v příl.č.1.3.2

### Ochrana zeleně

Veškerá zeleň (stromy, keře, zatravněné plochy) přímo na staveništi a v bezprostředním okolí stavby, která nekoliduje s realizací prací, nesmí být narušena a je nutno ji chránit, např. dřevěným bedněním, sejmutím ornice apod. v souladu s vyhláškou ČSN/DIN 18920 Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech.

### Opatření proti prašnosti

Po dobu realizace stavby, zejména v bezdeštném a větrném období, bude prováděno systematické zkrápění staveniště (prostor, kde budou prováděny zemní práce) mobilním vodním zařízením (např. vodní stříkačky) tak, aby nedocházelo k víření prachu a k jeho úniku do okolí. V případě špatných povětrnostních podmínek budou práce, které způsobují nadměrné víření prachu okamžitě zastaveny. Jedná se o případy, kdy bude docházet k úletu TZL mimo prostor odvalu a kdy bude okolní prostředí nadměrně zatěžováno prachem z provádění stavby.

### Vyklizení staveniště

Při dokončení stavby budou všechny objekty stavebního dvora zařízení staveniště odstraněny, plocha zařízení staveniště bude urovňována, ohumusována v tl. 0,10 m a oseta travou.

### Čištění komunikací

Zhotovitel zajistí denně čištění všech veřejných komunikací, které svou činností znečistil.

**Zajištění obslužnosti komunikací**

Zhotovitel zajistí obslužnost všech komunikací, po kterých se pohybuje. Toto je možné buď pomocí dočasného dopravního značení nebo stálou službou, která bude řídit v případě potřeby veřejnou dopravu.

**Vytyčení stávajících inženýrských sítí**

Před zahájením prací zajistí zhotovitel vytyčení všech stávajících inženýrských sítí, které se nacházejí na sanovaném území.

**Zajištění biologického doprůzkumu a případného transferu živočichů**

Před zahájením zemních prací bude proveden biologický doprůzkum staveniště se zaměřením na obojživelníky a plazy s případným transferem živočichů do biotopů připravených před zahájením zemních prací.

**1.1.3 DEPONIE A MEZIDEPONIE**

Dočasná mezideponie zeminy se navrhuje zřídit vyčleněním části plochy v rámci předmětné stavby, v prostoru stávajícího odvalu

**Mezideponie materiálů**

Mezideponie materiálů zaujímá plochu 2 500 m<sup>2</sup>.

**1.1.4 PŘÍJEZDY A PŘÍSTUPY NA STAVENIŠTĚ****Silniční připojení**

Dopravní napojení stavby je ze silniční komunikace ul.Místecká po místní účelové komunikaci. V současné době prochází vnitřní centrální částí odvalu obslužná komunikace.

**Prostor pro oplach vozidel**

U výjezdu z areálu bude umístěno zařízení pro oplach - ostřk vozidel včetně zachytné vany s jímkou pro zachycení oplachové vody. Osřikovou vodu zajistí zhotovitel dovozem.

Plocha 150 m<sup>2</sup>

**1.2 VÝZNAMNÉ SÍTĚ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY BUDOVANÉ PRO POTŘEBY ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ**

Nebudou budovány.

### 1.3 NAPOJENÍ STAVENIŠTĚ NA ZDROJE VODY, ELEKTRINY, ODVODNĚNÍ STAVENIŠTĚ

Napojení zařízení staveniště (stavebního dvora) na inženýrské sítě :

**El.energie** : Napojení elektrické energie se navrhuje na stávající rozvody ve stávající budově technické infrastruktury. Elektrickou přípojku pro potřeby zařízení staveniště včetně dočasné trafostanice si zabezpečí Zhotovitel sám z místa, které určí správce el. rozvodů. Náklady spojené se spotřebou elektřiny ponese Zhotovitel.

**Pitná voda** : neuvažuje se s napojením ZS na pitnou vodu

**Splašková kanalizace** : zařízení staveniště – sociální a administrativní část bude odkanalizována do pravidelně vyvážených žump (systém mobilních WC)

**Telefon** : předpokládá se využití mobilních telefonů

V případě potřeby, bude možno, po dohodě s majitelem a provozovatelem objektů stávající technické infrastruktury v prostoru odvalu, využívat toto zařízení i pro potřeby stavebního dodavatele, a to zejména sociální zařízení pro pracovníky a skladovací prostory pro drobný materiál.

### 1.4 ÚPRAVY Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ TŘETÍCH OSOB, VČETNĚ NUTNÝCH ÚPRAV PRO OSOBY S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU A ORIENTACE

Staveniště se nachází v areálu s ostrahou. Zhotovitel stavby zajistí vlastní ochranu staveniště a ostrahu svého zařízení. Třetí osoby a osoby s omezenou schopností pohybu nemají na staveniště přístup.

### 1.5 USPOŘÁDÁNÍ A BEZPEČNOST STAVENIŠTĚ Z HLEDISKA OCHRANY VEŘEJNÝCH ZÁJMŮ

Staveniště se nachází v prostoru stávajícího odvalu Hrabůvka.

### 1.6 ŘEŠENÍ ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ VČETNĚ VYUŽITÍ NOVÝCH A STÁVAJÍCÍCH OBJEKTŮ

Pro potřeby zařízení staveniště bude možno, po dohodě s majitelem (VÍTKOVICE, a.s.) využívat i stávající objekty stávající technické infrastruktury, které se nacházejí v severní části odvalu.

### 1.7 POPIS STAVEB ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ VYŽADUJÍCÍCH OHLÁŠENÍ

Zařízení staveniště nevyžaduje ohlášení.

## 1.8 STANOVENÍ PODMÍNEK PRO PROVÁDĚNÍ STAVBY Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Po dobu realizace stavby bude nutno dodržovat běžné zásady BOZP. Při realizačních pracích a údržbě musí být dodržovány příslušné zákony a předpisy, týkající se bezpečnosti práce, a to zejména:

Vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb. „Základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení“ ve znění vyhlášky č. 207/1991 Sb. v návaznosti na nařízení vlády č. 352/2000 Sb. a nařízení vlády č. 101/2005 Sb. „O podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí“.

Veškeré práce musí být prováděny v souladu s Vyhláškou č. 324/1991 Sb. „O bezpečnosti práce a technických zařízení“. Pracovníci zhotovitele musí dodržovat všechny profesní bezpečnostní předpisy související s prováděnou činností. Dále musí dodržovat bezpečnostní předpisy a omezení vznikající od okolního provozu na komunikacích, po kterých bude přivážen a odvážen materiál. Rovněž pak musí dodržovat bezpečnostní předpisy a omezení vznikající od případně současně realizovaných staveb v blízkém okolí vlastní sanace. V průběhu tvorby projektové dokumentace a vlastní realizace musí být dodržována ustanovení Zákona č. 22/1997 Sb. „O technických požadavcích na výrobky“.

Dále bude dodrženo Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.

Vzhledem ke specifickému charakteru staveniště je rovněž nutno zajistit dodržování předpisů a bezpečnostních opatření při práci v prostředí, ohroženém výstupem důlních plynů a kontaminací terénu.

Před zahájením prací musí zhotovitel ve spolupráci se zadavatelem posoudit možná rizika vedoucí k pracovním úrazům a navrhnout opatření vedoucí k minimalizaci těchto rizik. Následně seznámit pracovníky s těmito riziky včetně navržených opatření. Pracovníci musí být seznámeni s přístupovými cestami a s vytyčením sanovaného území.

Všechny práce musí být vykonávány striktně v souladu s aktuální legislativou České republiky, především v souladu se zákonem č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s nařízeními vlády č. 591/2006 Sb. a 592/2006 Sb. Tento nařízení stanovuje minimální požadavky na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci a je závazné pro obě strany, jak pro zhotovitele tak i zadavatele.

Zhotovitele upozorňujeme na některé úkoly, které jsou při vykonávání prací spojené se zvýšeným nebezpečím úrazu vlastních pracovníků, pracovníků objednatele a veřejnosti.

Následující úkoly představují vážné riziko ohrožení zdraví, a proto se musí přijat opatření na snížení tohoto nebezpečí.

- Výkopové práce (např. opory na zabránění sesuvu půdy, kontakt s podzemím, práce pod zemí, zábrany na zabránění odvalů, bariery, výstražná znamení pro chodce)
- práce vykonávané báňskou technikou
- práce ve výškách (např. pády, padající materiály)
- uzavřené prostory (např. nedostatek kyslíku, otravné plyny/výpary/dým, výbušné plyny)
- práce na komunikacích (např. doprava, chodci)
- zvedání těžkých břemen (např. vhodné vybavení, stabilní podklad, kvalifikovaný řidič/operátor)
- prolínání prací s aktivitami objednatele (např. existující provoz a vybavení)
- skladování, manipulace a používání nebezpečných látek (např. chemické látky, výbušniny)
- práce v blízkosti jiných podzemních sítí při souběhu a křížení
- kontrolovaná manipulace s odpadovými materiály.



Před započítím jakékoliv rizikové činnosti musí zhotovitel předložit bezpečnostní/metodické prohlášení ke schválení zadavateli a odpovědným pracovníkům VÍTKOVICE, a.s.

Všichni pracovníci musí být před započítím prací vhodným způsobem zaškoleni a při výkonu prací musí být pod adekvátním dozorem.

Celé území stavby a všechno vybavení musí být vhodné pro vykonávanou úlohu a před použitím musí být řádně prohlédnuto/otestováno.

Zhotovitel musí jmenovat bezpečnostního technika, který bude zodpovědný za dodržování bezpečnosti a ochranu proti úrazům. Tato osoba musí být na výkon této činnosti kvalifikovaná a musí mít oprávnění na vydávání nařízení a přijímání ochranných opatření na zabránění nehod.

Zhotovitel zašle investorovi podrobné informace o každé nehodě, pokud se taková nehoda vyskytne. Na základě přiměřených požadavků investora musí zhotovitel vést záznamy a vydávat zprávy týkající se zdraví a bezpečnosti osob a poškození majetku.

Investor požádá zhotovitele o propuštění (nebo může propustit sám) kteroukoliv osobu zaměstnanou na výkonu prací, pokud se tato osoba neustále chová tak, že to je na úkor bezpečnosti, zdraví anebo ochrany životního prostředí.

Do žádné části území, které je označeno nápisem „Vstup zakázán“ se nesmí vstupovat bez pracovního povolení.

---

Pro řešení nouzových případů je nutné přijmout příslušná opatření včetně:

- zajištění první pomoci (obvazový materiál, atd.)
- osoby vyškolené na poskytnutí první pomoci
- komunikace a doprava do nejbližší nemocnice na úrazové/pohotovostní oddělení
- monitorovací přístroje
- záchranné vybavení
- požární vybavení
- komunikace s nejbližšími požárními stanicemi.

Zhotovitel zabezpečí potřebné monitorovací vybavení požadované pro vstup do prostředí s nebezpečnou anebo potenciálně nebezpečnou atmosférou. Zhotovitel musí vykonávat monitoring všech prostředí s nebezpečnou anebo potenciálně nebezpečnou atmosférou a vést o tom příslušné záznamy.

Zhotovitel musí poskytnout všechno potřebné vybavení pro záchranné práce, které musí být pravidelně kontrolováno a udržováno. Zhotovitel povede záznam o kontrolách tohoto vybavení. Zhotovitel musí zabezpečit, aby dostatečný počet jeho zaměstnanců byl plně vyškolen na používání dýchacích přístrojů a na záchranné techniky.

K dispozici musí být prostředky osobní ochrany, které pracovníci v případě potřeby použijí, včetně:

- bezpečnostních přileb
- ochranných brýlí
- ochranných sluchátek
- ochranných rukavic
- ochranné obuvi

K dispozici musí být přiměřené sociální prostory, kde bude k dispozici minimálně :

- pitná voda
- toalety
- umývadla s teplou vodou, mýdlem a ručníky
- čistý/suchý/teplý prostor vybavený stoly a židlemi, kde je možné se stravovat.

## 1.9 PODMÍNKY PRO OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘI VÝSTAVBĚ

Základním předpokladem omezení dopadů výstavby na životní prostředí je šetrný postup výstavby, vylučující zásahy mimo nezbytný prostor staveniště. Podmínky by měl mimo jiné stanovit souhrn dopravních a inženýrských opatření pro fázi výstavby, který by měl být v rámci přípravy stavby zpracován. Zásadně je třeba i minimalizovat plochu zařízení staveniště.

### 1.9.1 VLIVY NA OBYVATELSTVO

Při realizaci stavby bude z hygienického hlediska docházet dočasně k negativním vlivům, spojeným se stavební činností. Bude se jednat o zvýšenou prašnost, hluk a zplodiny ze stavebních strojů a nákladních automobilů, které budou zajišťovat dopravu materiálu.

Tyto negativní vlivy na obyvatelstvo budou dočasné a bude je možné dále omezit vhodnými opatřeními.

Možná ochranná opatření:

- organizační zajištění celého procesu výstavby, včetně dopravy stavebního materiálu a technologie na stavbu tak, aby byla maximálně omezena možnost narušení faktorů pohody (nepovolování hlučné stavební činnosti zejména v době od 22:00 do 06:00 hod a ve dnech pracovního klidu),
- zajištění podmínek pro takový průběh výstavby, který by svými účinky - zejména exhalacemi, hlukem, otřesy, prachem, zápachem, oslňováním a zastíněním - nepůsobil na okolí nad přípustnou míru (nelze-li účinky na okolí omezit nad přípustnou míru, je možno tato zařízení provozovat jen ve vymezené době).

Během realizace stavby bude životní prostředí ovlivněno zvýšenou hlučností v důsledku pohybu vozidel při provádění zemních prací a zvýšenou prašností.

Pro účely zpracování této dokumentace byly veškeré předané průzkumy a jednotlivé podklady dostatečné. Na volných plochách se navrhuje výsadba doprovodné zeleně, přičemž druhová skladba bude vycházet z původních (autochromech) dřevin, vyskytujících se v dané lokalitě. Navržené úpravy umožní život a reprodukci všech vyskytujících se živočichů přímo i nepřímo vázaných na prostředí v zájmové lokalitě.

#### Radioaktivní, elektromagnetické a ionizující záření

Realizace stavby ani její trvalý provoz nebudou zdrojem radioaktivního, elektromagnetického ani ionizujícího záření. Pozemek se nachází v kategorii nízkého radonového rizika, stavba nevyžaduje realizaci žádných speciálních opatření.

#### Vibrace

Stavebně technickými opatřeními bude zajištěno tlumení vibrací u zdrojů a zamezeno jejich přenosu na jiné konstrukce.

#### Ochrana zdraví osob - při realizaci stavby

Stavební práce je nutno provádět ve smyslu zákonných ustanovení, a to zejména na úseku bezpečnosti práce :

Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s nařízeními vlády č. 591/2006 Sb. a 592/2006 Sb.

Dále se jedná např. o následující zákonná ustanovení:

- Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění nařízení vlády č. 68/2010 Sb.
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
- Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- 415/2003 Sb. Stanovení podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při svislé dopravě a chůzi
- 447/2002 Sb. O hlášení závažných událostí a nebezpečných stavů, závažných provozních nehod (havárií) závažných pracovních úrazů a poruch technických zařízení
- 494/2001 Sb. Stanovení způsobu evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzoru záznamu o úrazu a okruhu orgánů a institucí, kterým se ohlašuje
- 50/78 Sb. O odborné způsobilosti v elektrotechnice
- 363/2005 Sb. Novela vyhlášky o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích
- 192/2005 Sb. Novela vyhlášky, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení
- 207/91 Sb. Novela vyhlášky, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení
- 97/82 Sb. Ochrana veřejných zájmů při výstavbě
- Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 19/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená zdvihací zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů.

### 1.9.2 VLIVY NA OVZDUŠÍ

Po dobu realizace stavby bude staveniště zdrojem hluku a prachu. Minimalizace dopadu na životní prostředí bude zajištěna používáním moderní techniky s nízkou hladinou hluku, neprovádění hlučných činností mimo denní dobu, kropením upravovaných ploch, průběžným čištěním komunikací a vyjíždějících vozidel, zakrýváním nákladů, používáním uzavřených přepravních nádob apod.

Šíření prašnosti a exhalací ze stavební činnosti bude omezeno relativně velkou vzdáleností staveniště od okolní soustředěné obytné zástavby a dále navrhovanými minimalizačními opatřeními.

#### 1.9.2.1 STAVBA JAKO PLOŠNÝ, STACIONÁRNÍ ZDROJ ZNEČIŠTĚNÍ

Ve smyslu zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami je stavbu možno chápat jako potenciální stacionární, plošný zdroj znečištění, jehož nepříznivé působení lze minimalizovat vhodnými opatřeními na přijatelnou míru.

Množství emitovaného prachu při výstavbě nelze odhadnout, závisí především na technologii výstavby a disciplinovanosti pracovníků zhotovitele. Pravidla pro jednotlivé činnosti (manipulace se stavebními hmotami, případné deponie zemin, kropení ploch apod.) budou zakotvena v technologickém a pracovním postupu prací dodavatelské organizace.

Šíření prašnosti a exhalací ze stavební činnosti bude omezeno relativně velkou vzdáleností staveniště od okolní zástavby.

### **1.9.2.2 MOBILNÍ ZDROJE ZNEČIŠTĚNÍ**

Určitým zdrojem znečištění ovzduší oxidy dusíku a uhlíku budou v průběhu výstavby motory mechanizačních a dopravních prostředků.

Liniový zdroj znečištění ovzduší v době výstavby bude představovat přeprava odtěžené zeminy a demoličního materiálu ze stavby a stavebního materiálu na stavbu.

Základní přepravní trasa je vymezena i s ohledem na minimalizaci přírůstku znečištění ovzduší v exponovaných úsecích.

V porovnání se stávajícím zatížením převážné většiny dotčených úseků komunikací se nebude jednat o zásadní přírůstek zatížení. Vliv na znečištění ovzduší (prašností a výfukovými plyny – oxidy dusíku) podél dopravních tras tedy nebude zcela zásadní.

Možná ochranná opatření:

- v dalším období přípravy výstavby dále jednat o možnostech využití výkopku s cílem zkrácení přepravní trasy a jejího směřování mimo obytnou zástavbu,
- zajistit schválení přepravních tras pro odvoz odpadů (výkopku) příslušnými správními úřady,
- prověřit možnost maximalizace kapacity přepravních prostředků odvázejících odpady pro snížení intenzity zatížení komunikací,
- všechny mechanismy, které se budou pohybovat na staveništi, udržovat v dokonalém technickém stavu,
- zajistit, aby staveništní zařízení svými účinky - exhalacemi, prašností a zápachem - nepůsobilo na okolí nad přípustnou míru,
- podle okamžitých podmínek provádět kropení při pracích, u kterých dochází k víření prachu, při bouracích pracích, omezit skladování a deponování prašných materiálů na staveništi,
- kontrolovat dodavatele staveb při zajišťování řádné údržby a sjízdnosti všech jím využívaných přístupových cest ke stavenišťům po celou dobu výstavby a zajistit účinnou techniku pro čištění vozidel před jejich výjezdem na veřejnou komunikaci,
- dbát na ohleduplný způsob jízdy dopravních vozidel dodavatele (především v obcích), v době výstavby je třeba její správnou organizací minimalizovat pojezdy mechanismů a těžké techniky po veřejných komunikacích.

## **1.9.3 VLIVY NA HLUKOVOU SITUACI**

### **1.9.3.1 STAVENIŠTĚ**

V době výstavby je možno v blízkosti staveniště očekávat dočasné zhoršení hlukové situace hlukovými emisemi stavebních strojů a vozidel obsluhujících stavbu. S ohledem na příznivou lokalizaci staveniště vůči okolní obytné zástavbě nebude toto zhoršení významné.

Protože příspěvek dopravy v průběhu stavby ke stávajícímu dopravnímu zatížení dotčených komunikací je malý, nebude vliv přepravy výkopku na akustickou situaci podél dopravních tras podstatný.

Přesto, i za předpokladu souběhu činnosti více zdrojů hluku na staveništi, nelze předpokládat významné negativní ovlivnění akustické situace okolní obytné zástavby hlukem ze stavby. Příznivým faktorem je především dostatečná vzdálenost od nejbližší zástavby, dalším „příznivým“ faktorem je skutečnost, že stávající akustická situace v uvedených lokalitách zástavby je již v současnosti postižena vysokou hladinou hluku (především z dopravy). Příspěvek stavby ke stávající hlukové „kulise“ bude tak minimální.

### 1.9.3.2 PŘEPRAVNÍ TRASY

Možnosti ovlivnění akustické situace podél přepravních tras souvisejí se stávající hlukovou situací podél předpokládaných přepravních tras. Ze současného zatížení tras je možné usuzovat, že příspěvek dopravy ze stavby ke stávajícímu hlukovému zatížení komunikací bude prakticky neprokazatelný.

Možná ochranná opatření:

- v dalším období přípravy výstavby dále jednat o možnostech využití výkopku s cílem zkrácení přepravní trasy a jejího směřování mimo obytnou zástavbu,
- prověřit možnost maximalizace kapacity přepravních prostředků odvázejících odpady pro snížení intenzity zatížení komunikací,
- všechny mechanismy na staveništi musí být v dokonalém technickém stavu,
- hlukná zařízení na staveništi (např. kompresory) je třeba stínit mobilními akustickými zástěnami (nutná průběžná kontrola ze strany investora).

### 1.9.4 ZÁSADY ŘEŠENÍ ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ Z VÝSTAVBY

V rámci realizace stavby je zhotovitel povinen :

- vést evidenci druhů a množství odpadů vzniklých v procesu výstavby a doložit způsob jejich odstraňování,
- jednat o možnostech využití přebytku výkopku s městskými úřady, případně soukromými subjekty,
- vytvořit v rámci zařízení staveniště podmínky pro třídění a shromažďování jednotlivých druhů odpadů v souladu se stávajícími předpisy v oblasti odpadového hospodářství; o vznikajících odpadech v průběhu stavby a způsobu jejich odstraňování nebo využití bude vedena odpovídající evidence.

Ve smyslu zákona o odpadech č.185/2001 Sb. a vyhl.č. 381/2001 Sb. Katalog odpadů jsou odpady vzniklé při realizaci výstavby zařazeny do následujících kategorií:

#### Odpady vznikající po dobu výstavby:

S dočasným napojením stavebního dvora zařízení staveniště na kanalizaci pro potřeby realizace stavby se neuvažuje.

Kód druhu odpadu:	<b>05 01 03</b>
Název druhu odpadu:	<b><u>Kaly ze dna nádrží na ropné látky</u></b>
Kategorie odpadu:	N
Množství odpadu:	250 m <sup>3</sup>
Způsob likvidace:	odtěžený materiál se bude ukládat do uzavíratelného kontejneru a odvážet na spalovnu

Kód druhu odpadu:	<b>17 05 03</b>
Název druhu odpadu:	<b><u>Zemina a kamení obsahující ropné látky</u></b>
Kategorie odpadu:	N
Množství odpadu:	4 500 m <sup>3</sup>
Způsob likvidace:	odtěžený materiál se bude ukládat do uzavíratelného kontejneru a odvážet na dekontaminaci

Kód druhu odpadu:	<b>17 05 05</b>
Název druhu odpadu:	<b><u>Vytěžená hlušina obsahující nebezpečné látky</u></b>
Kategorie odpadu:	N
Množství odpadu:	80 m <sup>3</sup>
Způsob likvidace:	odtěžený materiál se bude ukládat do uzavíratelného kontejneru a odvážet na spalovnu

  

Kód druhu odpadu:	<b>20 03 04</b>
Název druhu odpadu:	<b><u>Splašky od pracovníků - Kal ze septiků a žump</u></b>
Kategorie odpadu:	O
Množství odpadu:	0,5 m <sup>3</sup> /d
Způsob likvidace:	bude se jímat v bezodtokové žumpě a odvážet do ÚČOV Ostrava Přívoz. ÚČOV provozuje OVAK a.s.

  

Kód druhu odpadu:	<b>20 02 01</b>
Název druhu odpadu:	<b><u>Biologicky rozložitelný odpad</u></b>
Kategorie odpadu:	O
15 kg	cca 10 m <sup>3</sup>
Způsob likvidace:	Předání oprávněné osobě

Veškeré odpady, včetně jejich popisu, množství a způsobu likvidace bude zhotovitel protokolovat formou evidenčních a identifikačních listů ve smyslu Vyhl.č.383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady.

Nakládání s odpady, vzniklými v průběhu sanačních prací, se bude řídit zákonem č.185/2001 Sb. o odpadech a jeho prováděcími vyhláškami v platném znění.

### 1.9.5 VLIVY NA VODU

K zásadnímu ohrožení jakosti vod v souvislosti prováděním stavby nedojde. Nutné bude dodržovat základní preventivní opatření proti znečištění povrchové vody (související s prováděním zemních prací). V souvislosti s navrhovanou stavbou se rovněž nepředpokládá negativní dotčení stávajících zdrojů podzemních vod (snížení vydatnosti, nebo zhoršení kvality).

V širším zájmovém území nejsou žádné významné zdroje podzemních vod.

Předpokládá se dodržování preventivních opatření k vyloučení možnosti vzniku ekologické havárie v důsledku úniku ropných látek z mechanizačních a dopravních prostředků stavby do prostředí.

Možná ochranná opatření:

- všechny mechanismy na staveništi musí být v dokonalém technickém stavu; nezbytná bude kontrola zejména z hlediska možných úkapů ropných látek (vany); je třeba zajistit stavební plochy a splachy z nich. U ploch pro stání vozidel zajistit balený Vapex a zajistit odběry vzorků a odpovídající likvidaci případných odpadních a znečištěných vod; ve stavebních mechanismech se doporučuje přednostně používat ekologicky šetrná mazadla a oleje,

- pro stavbu je třeba vypracovat plán havarijních opatření pro případ havarijního úniku látek škodlivých vodám podle zákona o vodách č.254/2001 Sb. v platném znění a vyhlášky č.450/2005 Sb., s jehož obsahem budou seznámeni všichni pracovníci stavby;
- v případě havárie bude nezbytné postupovat podle pokynů zpracovaných v havarijním plánu (zařízení staveniště musí být vybaveno dostatečným množstvím sanačních prostředků pro případnou likvidaci úniků ropných látek, v případě úniku ropných nebo jiných závadných látek bude kontaminovaná zemina neprodleně odstraněna a uložena na lokalitě určené k těmto účelům);
- k žádosti o kolaudaci bude předložen návrh provozního a manipulačního řádu nových objektů a aktualizovaného havarijního plánu (zaměřeného především na prevenci a likvidaci havarijního znečištění povrchových vod).

#### 1.9.6 VLIVY NA PŮDU

O negativních vlivech lze vzhledem k charakteru území, uvažovat prakticky jen v souvislosti s potenciálními riziky souvisejícími se všemi stavebními aktivitami prováděnými těžkou mechanizací, tj. s úniky ropných látek a olejů ze zemních a dopravních strojů. To je však otázkou důsledné kontroly a dodržování obecných zásad.



### 1.9.7 VLIVY NA HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

O negativních vlivech lze vzhledem k charakteru území, uvažovat prakticky jen v souvislosti s potenciálními riziky souvisejícími se všemi stavebními aktivitami prováděnými těžkou mechanizací, tj. s úniky ropných látek a olejů ze zemních a dopravních strojů. To je však otázkou důsledné kontroly a dodržování obecných zásad.

Při provádění výkopových prací je třeba monitorovat a hodnotit těžené materiály nejenom z hlediska jednotlivých horninových typů, ale i z hlediska obsahu možných kontaminantů a rozhodovat o následném nakládání s těmito zeminami (odvoz k dalšímu využití nebo na skládku odpadu nebo úprava zemin na místě pro možnost jejich překvalifikování do nižší kategorie odpadu (např. nebezpečný -> ostatní, nebo ostatní -> k zavážení vytěžených povrchových dolů, lomů a pískoven).

K ovlivnění hydrogeologických poměrů a zdrojů podzemních vod v důsledku stavby nedojde.

### 1.9.8 VLIVY NA FLORU A FAUNU

Realizace záměru s sebou přinese především provádění stavebních prací a zásahů do terestrických biotopů, což může znamenat i fyzickou likvidaci některých jedinců tvořících edafofaunu.

Veškeré zásahy, týkající se zájmů ochrany přírody a krajiny, musí být provedeny v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 114/1992 Sb., zákona č. 218/2004 Sb. a vyhlášky č. 395/1992 Sb.

#### ***Ochrana flóry***

Veškerá zeleň (stromy, keře, zatravněné plochy) přímo na staveništi a v bezprostředním okolí stavby, která nekoliduje s realizací prací, nesmí být narušena a je nutno ji chránit, např. dřevěným bedněním, sejmutím ornice apod. v souladu s vyhláškou ČSN/DIN 18920 Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech.

#### ***Ochrana fauny***

Před zahájením stavebních prací bude proveden odchyt a transfer živočichů, které se mohou vyskytovat na dotčeném území.



## 2. PODMÍNKY A NÁROKY NA PROVÁDĚNÍ STAVBY

### 2.1 LHŮTY VÝSTAVBY

Doba výstavby 10 měsíců

### 2.2 ČASOVÝ POSTUP VÝSTAVBY

Stavební práce budou prováděny standardním způsobem. Jedná se zejména o kácení dřevin, odtěžení kontaminovaného materiálu, terénní úpravy a další zemní práce. Zvláštní požadavky, vč. zajištění bezpečnosti práce jsou uvedeny v kapitole C.1.5.

Práce budou prováděny po úsecích, ve smyslu rozčlenění na jednotlivé stavební objekty a stavební části.

V první fázi realizace stavby bude provedeno

- Biologický doprůzkum
- Transfer živočichů
- Kácení zeleně a mýcení keřového porostu
- Zpevnění bermy hráze stávající skládky ropných kalů
- Zemní práce – odtěžení a odvoz kontaminovaného materiálu z SO 501

V další fázi se provede

- Provedení zásypů, násypů a terénních prací pro SO 501

V závěrečné fázi se provede

- Rozprostření překryvné vrstvy na plochy SO 501, 502, 503 a 505
- Ohumusování ploch
- Osetí travou, vysazení zeleně
- Závěrečné práce

Sanace haldy Hrabůvka společnosti VÍTKOVICE, a.s.												
Harmonogram postupu výstavby												Verze 28.07. 2014
	Doba výstavby - měsíce	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poznámka
	Název objektu											
	Legislativní příprava (dokladová část)											
SO 501	SP 25 Skládka ropných kalů											Kácení dřevin mimo vegetační období
SO 502	SP 26 Skládka kovonosných kalů											
SO 503	Plochy č.1-4 dříve rekultivované plochy nyní narušené zvěří a erozí											
SO 504	Aktivní zóna - nerealizuje se											
SO 505	Plocha Vítkovice Steel a.s.											
SO 506	Zpevnění bermy hráze stávající skládky ropných kalů											
	Vyhodnocení sanace a vypracování závěrečné zprávy sanačních prací											
	Celková doba výstavby						10 měsíců					

## 2.3 OBECNÉ ZÁSADY PROVÁDĚNÍ SANAČNÍCH PRACÍ

Pro lokalitu Halda Hrabůvka (včetně plochy SP-25) nejsou stanoveny cílové parametry sanace. V případě plochy SP-25 je určeno odstranění znečištění. Pro účely řízení a kontroly prací se stanovují tzv. indikační hodnoty rozhodujících polutantů

NEL	5 000 mg/kg sušiny
PAU	100 mg/kg sušiny

V průběhu prací budou průběžně z odtěžované zeminy odebírány vzorky a prováděny průběžné rozborů. V případě zjištění koncentrací NEL a PAU, zvýšených nad indikační hodnotu jednoho z uvedených parametrů v hraničních polohách výkopu, budou v daném místě výkopové práce rozšířeny respektive prohloubeny tak, až po zjištění, že požadované limity znečištění nejsou překročeny.

Dle výsledků analýz bude odtěžený materiál odvezen k likvidaci mimo lokalitu haldy.

Po ukončení sanačních prací na ploše SP-25, tj. po zjištění hodnot zbytkového znečištění v odebraných vzorcích zeminy pod úroveň indikačních hodnot, budou na ploše provedeny následné terénní a rekultivační práce.

### **Upozornění :**

**V případě biodegradace je nutno počítat s tím, že kontaminovaný materiál obsahuje významné příměsi PAU. Z tohoto důvodu vyžaduje proces dekontaminace použití specifických biopreparátů a obecně je pro proces dekontaminace náročnější než v případě běžného ropného znečištění.**

### 3. ZÁKONY A PŘEDPISY, KTERÉ SE VZTAHUJÍ NA PROJEKTOVANÉ ČINNOSTI

Při výstavbě je nutno dodržovat veškeré příslušné předpisy, týkající se bezpečnosti práce, aby nedošlo na stavbě k úrazům. To znamená, že dodavatel stavby je ve smyslu stávajících předpisů proškolen své pracovníky, seznámí je s možnostmi úrazu na pracovišti a pod.

Číslo normy	Název právní normy
<b>Zákony</b>	
481/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů
440/2008 Sb.	Úplné znění zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů
331/2008 Sb.	úplné znění zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států EU a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)
294/2008 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb. o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů
116/2008 Sb.	Nález ústavního soudu, týkající se zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce)
25/2008 Sb.	Zákon o integrovaném registru znečištění životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovací povinnosti a změně některých zákonů
376/2007 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů
362/2007 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
218/2007 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců
111/2007 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
309/2006 Sb.	Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb v platném znění
266/2006 Sb.	Zákon o úrazovém pojištění zaměstnanců (účinnost od 1.1.2008) ve znění zákona č. 218/2007 Sb.
262/2006 Sb.	Zákon - zákoník práce ve znění zákonů č. 585/2006 Sb., č. 181/2007 Sb., č. 261/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., se zpracovanými změnami dle vyhlášky č. 357/2007 Sb. a ve znění zákona č. 362/2007 Sb.
183/2006 Sb.	Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
59/2006 Sb.	Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
392/2005 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 258/00 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
251/2005 Sb.	Zákon o inspekci práce v platném znění
356/2003 Sb.	Zákon o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů [434/05 Sb.] v platném znění
274/2003 Sb.	Zákon, kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví
102/2001 Sb.	Zákon o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků) [348/04 Sb.]

258/2000 Sb.	Zákon o ochraně veřejného zdraví v platném znění
240/2000 Sb.	Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) v platném znění
239/2000 Sb.	Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění
238/2000 Sb.	Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů
167/1998 Sb.	Zákon o návykových látkách v platném znění
59/1998 Sb.	Zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku
22/1997 Sb.	Zákon o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů
20/1993 Sb.	Zákon o zabezpečení výkonu státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví
1/1993 Sb.	Ústava České republiky
552/1991 Sb.	Zákon o státní kontrole
200/1990 Sb.	Zákon o přestupcích [124/93 Sb.], [334/02 Sb.]
61/1988 Sb.	Zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě [440/92 Sb.], [408/02 Sb.]
133/1985 Sb.	Zákon o požární ochraně [91/95 Sb.], [67/01 Sb.]
174/1968 Sb.	Zákon o státním odborném dozoru nad bezpečností práce [338/05 Sb.]
20/1966 Sb.	Zákon o péči o zdraví lidu [86/92 Sb. + 111/2007 Sb.]

**Nařízení vlády**

447/2008 Sb.	NV o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých
353/2008 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě (účinnost od 1.1.2009)
176/2008 Sb.	Nařízení vlády o technických požadavcích na strojní zařízení (účinnost od 29.12.2009)
366/2007 Sb.	Nařízení vlády o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, o úpravě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých (úprava náhrady)
361/2007 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
212/2007 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 336/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na zdravotnické prostředky a kterým se mění nařízení vlády č. 251/2003 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
182/2007 Sb.	Nařízení vlády o odchylné úpravě pracovní doby a doby odpočinku členů jednotky hasičského záchranného sboru podniku
592/2006 Sb.	Nařízení vlády o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti
591/2006 Sb.	Nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
590/2006 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci
589/2006 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě
567/2006 Sb.	NV o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého prac. prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí

254/2006 Sb.	Nařízení vlády o kontrole nebezpečných látek
198/2006 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 9/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na výrobky z hlediska emisí hluku, ve znění nařízení vlády č. 342/2003 Sb.
148/2006 Sb.	Nařízení vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
362/2005 Sb.	Nařízení vlády o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
312/2005 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 163/02 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky
101/2005 Sb.	Nařízení vlády o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
406/2004 Sb.	Nařízení vlády o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu
405/2004 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů
128/2004 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE
127/2004 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 27/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na výtahy
342/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 9/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na výrobky z hlediska emisí hluku
251/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády vydaná k provedení zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
27/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na výtahy v platném znění NV č. 127/2003 Sb.
26/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na tlaková zařízení v platném znění
23/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na zařízení a ochranné systémy určené pro použití v prostředí s nebezpečím výbuchu
22/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na spotřebiče plynových paliv
21/2003 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky
339/2002 Sb.	Nařízení vlády o postupech při poskytování informací o oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem v platném znění
190/2002 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE v platném znění

## **Vyhlášky ČBÚ**

49/2008	O požadavcích k zajištění bezpečného stavu podzemních objektů
26/1989 Sb.	O bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při činnosti prováděné hornickým způsobem na povrchu ( ve znění pozdějších předpisů) a vyhlášky č.236/1998 Sb. v platném znění.
324/1990 Sb.	O bezpečnosti práce a technických zařízeních při stavebních pracích.
55/1996 Sb.	O požadavcích k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí
15/1995 Sb.	O oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, jakož i k projektování objektů a zařízení, které jsou součástí těchto činností

## 4. PLÁN BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

### Úvod

Při realizaci stavby je nutno dodržovat bezpečnostní opatření vyplývající především z ustanovení zákoníku práce § 132a – Prevence rizik a dále nařízení vlády č. 591/2006 ze dne 12.prosince 2006" o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při pracích na staveništích v návaznosti na zákon č.309 ze dne 23.května 2006, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Do doby vydání prováděcích právních předpisů k vyhlášce č.309/2006 Sb. Se postupuje podle

- a) nařízení vlády 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- b) nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- c) nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí,
- d) nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- e) nařízení vlády č.168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
- f) nařízení vlády č.11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č.405/2004 Sb.
- g) Nařízení vlády č.178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci ve znění nařízení vlády č.523/2002 Sb. a č.441/2004 Sb.
- h) nař. vl. č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.

### Článek 1

#### Základní povinnosti dodavatele stavebních prací

- Dodavatel stavebních prací je povinen vést evidenci pracovníků od jejich nástupu do práce až po opuštění pracoviště.
- Dodavatel stavebních prací je povinen vybavit všechny osoby, které vstupují na staveniště (pracoviště) osobními ochrannými pracovními prostředky, odpovídajícími ohrožení, které pro tyto osoby z provádění stavebních prací vyplývá.

### Článek 2

#### Příprava staveb

- Dodavatel stavebních prací musí v rámci dodavatelské dokumentace vytvořit podmínky k zajištění bezpečnosti práce.



- Součástí dodavatelské dokumentace bude technologický nebo pracovní postup, který musí být po dobu stavebních prací k dispozici na stavbě.
- Pracovníci musí být seznámeni s dodavatelskou dokumentací v rozsahu, který se jich týká.

### Článek 3

#### **Povinnosti při odevzdání staveniště (pracoviště)**

- Vzájemné vztahy, závazky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce musí být mezi účastníky výstavby dohodnuty předem a musí být obsaženy v zápise o odevzdání staveniště (pracoviště), pokud nejsou zakotveny v hospodářské smlouvě. Shodně se postupuje při souběhu stavebních prací s pracemi za provozu.
- Dodavatel stavebních prací je povinen seznámit ostatní dodavatele s požadavky bezpečnosti práce obsaženými v projektu stavby a v dodavatelské dokumentaci.
- Při stavebních pracích za provozu je provozovatel povinen seznámit pracovníky dodavatele se zásadami bezpečného chování na daném pracovišti a s možnými místy a zdroji ohrožení. Obdobně je povinen dodavatel stavebních prací seznámit určené pracovníky provozovatele s riziky stavební činnosti.

### Článek 4

#### **Přerušování stavebních prací**

- Pracovník, který zpozoruje nebezpečí, které by mohlo ohrozit zdraví nebo životy osob nebo způsobit provozní nehodu (havárii) nebo poruchu technického zařízení, případně příznaky takového nebezpečí, je povinen, pokud nemůže nebezpečí odstranit sám, přerušit práci a oznámit to ihned odpovědnému pracovníkovi a podle možnosti upozornit všechny osoby, které by mohly být tímto nebezpečím ohroženy. Obdobně pracovník postupuje při podezření, že je na pracovišti osoba pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek.
- Práce musí být přerušeny při ohrožení pracovníků, stavby (její části) nebo okolí vlivem zhoršených povětrnostních podmínek, nevyhovujícího technického stavu konstrukce, stroje nebo zařízení, vlivem přírodních živlů, případně jiných nepředvídaných okolností. Důvody k přerušování práce posoudí a o přerušování práce rozhodne odpovědný pracovník dodavatele stavebních prací.
- Při přerušování práce je nutno provést nezbytná opatření k ochraně zdraví a majetku a musí být o tom vyhotoven zápis.

### Článek 5

#### **Stavební práce v mimořádných podmínkách**

- Za stavební práce v mimořádných podmínkách se považují práce za provozu, práce za ztížených podmínek a práce v nebezpečném prostředí a v nebezpečném prostoru.
- Pro provádění stavebních prací za mimořádných podmínek musí být v projektu stavby stanoveny zásady technických, organizačních a případně dalších opatření k zajištění bezpečnosti práce.
- Vyskytnou-li se mimořádné podmínky v průběhu stavebních prací, určí dodavatel stavebních prací, případně ve spolupráci s projektantem, potřebná opatření k zajištění bezpečnosti práce. S určenými opatřeními musí dodavatel stavebních prací seznámit pracovníky, kterých se tato opatření týkají.
- Jakékoliv poškození inženýrských sítí musí být ihned ohlášeno jejich provozovateli a dodavatel stavebních prací musí vykonat opatření k zamezení vstupu nepovolaných osob do ohroženého prostoru do doby odstranění zdroje nebezpečí, pokud zvláštní předpisy



nestanoví jinak.

- Při stavební práci v blízkosti termicky aktivních zón se musí učinit taková opatření, aby se pracovníci nemohli nadýchat spalin
- Při stavební práci v blízkosti zařízení pod napětím se musí učinit opatření proti dotyku nebo přiblížení k částem s nebezpečným napětím.
- Pracovník nesmí pracovat osamoceně na pracovištích, kde není v dohledu nebo doslechu další pracovník, který v případě nehody poskytne nebo přivolá pomoc, nebo pokud není zajištěna jiná účinná forma kontroly nebo spojení (dále jen "odlehlé pracoviště") a v místech s nebezpečím výbuchu, zasypání, pádu z výšky a v dalších případech, které stanoví odpovědný pracovník.
- Vstup do šachet, kanálů, do termicky aktivní zóny, do nádrží nebo do jiných uzavřených prostorů je zakázán, pokud výskyt zdraví škodlivých a výbušných látek přesahuje přípustnou koncentraci. Jejich případný výskyt musí být pomocí technických opatření snížen a musí být zabezpečeno signalizační zařízení a záchranné prostředky. Do uzavřených prostorů musí být zajištěn dostatečný přívod vzduchu.

## Článek 6

### Povinnosti pracovníků

- Pracovníci při provádění stavebních prací jsou povinni
  - a) dodržovat technologické nebo pracovní postupy, návody, pravidla a pokyny,
  - b) obsluhovat stroje a zařízení a používat nářadí a pomůcky, které jim byly pro jejich práci určeny; neměnit bez souhlasu odpovědného pracovníka nic na provozních, bezpečnostních a požárních zařízeních,
  - c) dodržovat bezpečnostní označení, výstražné signály a upozornění a pokyny pracovníků pověřených střežením ohroženého prostoru,
  - d) provádět práci na určeném pracovišti, ze kterého se nesmí vzdálit bez souhlasu odpovědného pracovníka, kromě naléhavých důvodů (nevolnost, náhlé onemocnění, úraz apod.) a odchod jsou povinni ohlásit odpovědnému pracovníkovi.
- Při změně podmínek v průběhu prací, které mohou nepříznivě ovlivnit bezpečnost práce (geologické, hydrogeologické, povětrnostní nebo provozní) jsou odpovědní pracovníci povinni zajistit bezpečnost práce. Se změnou technologických nebo pracovních postupů musí seznámit příslušné pracovníky.

## Článek 7

### Vymezení a příprava staveniště (pracoviště)

- Možné zdroje ohrožení života a zdraví osob (otvory, jámy, nestabilní konstrukce a stavební díly, stroje) je povinen dodavatel stavebních prací zajistit tak, aby takové ohrožení bylo vyloučeno.
- Veškeré vstupy na staveniště, montážní prostory a přístupové cesty, které k nim vedou, musí být označeny bezpečnostními značkami a tabulkami se zákazem vstupu na staveniště nepovolaným osobám.
- Po celou dobu výstavby musí být účinným způsobem udržován bezpečný stav pracovních ploch i přístupových komunikací na staveništi (pracovišti).
- Při stavebních pracích za snížené viditelnosti se musí zajistit dostatečné osvětlení.

## Článek 8

**Vnitrostaveništní komunikace**

- Před zahájením staveništní dopravy a při každé její podstatné změně musí být provedena kontrola komunikací, průjezdných profilů, provozních podmínek a provedena úprava nevyhovujících komunikací.
- Minimální šířka komunikace pro pěší na staveništi musí být 0,75 m, při obousměrném provozu 1,5 m. Komunikace s větším sklonem než 1 : 3 musí mít alespoň na jedné straně jednotyčové zábradlí o výšce 1,1 m.
- Překážky na komunikacích ovlivňující bezpečný průjezd, jakož i zákaz vjezdu a konec cesty, musí být označeny příslušnými bezpečnostními značkami a tabulkami.
- Všechny překážky na komunikacích vyšší než 0,1 m, kudy přecházejí osoby nebo slouží dopravě, musí být opatřeny přechody a přejezdy o odpovídající únosnosti.
- Na komunikacích, kde hrozí zvýšené nebezpečí pádu osob, vyjetí nebo sjetí vozidel nebo mechanizačních prostředků, musí být provedeno bezpečnostní opatření (ohrazení, svodidla apod.). Obdobně se musí postupovat u konců cest a zakázaných vjezdů.
- Všechny otvory a jámy na staveništích (pracovištích) nebo komunikacích, kde hrozí nebezpečí pádu osob, musí být zakryty nebo ohrazeny.
- Zakrytí souvislým poklopem musí být provedeno tak, aby ho nebylo možno při běžném provozu odstranit nebo poškodit. Poklop musí mít únosnost odpovídající předpokládanému provozu.
- Nezakrývají se pouze ty otvory a jámy, v nichž se pracuje. Zdržují-li se v bezprostřední blízkosti další pracovníci, musí být otvory a jámy ohrazeny nebo střeženy.

## Článek 10

**Vertikální komunikace**

- Žebřík může být používán jen pro krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití jednoduchého nářadí. Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být pracovník otočen obličejem k žebříku a musí mít možnost přidržet se ho oběma rukama.
- Po žebříku se nesmí vynášet a snášet břemeno o hmotnosti nad 20 kg. Na žebřících je zakázáno pracovat nad sebou. Vystupovat a sestupovat po žebříku současně více pracovníkům je zakázáno.
- Na žebřících se nesmějí provádět práce, při nichž se používá pneumatických nástrojů, vstřelovacích přístrojů, řetězových pil a jiných podobných nebezpečných nástrojů.
- Použití žebříků jako přechodového můstku je zakázáno.

## Článek 11

**Skládání materiálů**

- Při skladování materiálu musí být zajištěn jeho bezpečný přísun a odběr v souladu s postupem stavebních prací.
- Zařízení skládek a opěrné konstrukce musí být řešeny tak, aby umožňovaly skladování, odebírání nebo doplňování dílců a prvků v souladu s požadavky výrobce, bez nebezpečí poškození
- Sklárky, skladiště a jednotlivá místa k uskladnění materiálu nesmějí být umístovány v prostorech trvale ohrožovaných dopravou břemen, prací ve výšce, na komunikacích, kde by

bránily provozu motorových a jiných vozidel, popřípadě používání komunikací chodci, pokud není v projektu stavby stanoveno jinak. Umístění skládek a skladišť v ochranných pásmech musí být řešeno podle zvláštních předpisů.

- Skladovací plochy musí být urovňány, odvodněny, zpevněny a označeny bezpečnostními tabulkami zakazujícími vstup nepovolaným osobám.
- Rozmístění skladovaných materiálů a šířka a únosnost komunikací musí odpovídat používané mechanizaci.
- Skladovaný materiál musí být uložen tak, aby byla po celou dobu skladování zajištěna jeho stabilita a nedošlo k jeho znehodnocení. Podložkami, zarážkami, opěrami, stojany, klíny a provázáním musí být zajišťovány všechny prvky, které by se mohly převrátit, sklopit, posunout, kutálet apod.
- Konstrukční prvky, které na sebe při skladování těsně doléhají a nemají části, které by umožnily bezpečné uchopení (oka, držadla apod.) musí být vždy uloženy na podkladech. Jako podkladů je zakázáno používat kulatiny nebo vrstvené podklady.
- Dílce lze skladovat jen podle podmínek stanovených výrobní dokumentací nebo v takové poloze, ve které budou zabudovány.
- Místa určená pro odběr dílců z dopravních prostředků musí mít rovný a dostatečně únosný povrch a jejich spojení s příjezdovými komunikacemi musí zajišťovat bezpečné nájezdy a sjezdy.
- Sypký materiál může být ukládán plně mechanizovaným způsobem do jakékoliv výšky, za předpokladu, že i odběr bude proveden mechanizovaným způsobem. Při odebírání materiálu musí být zamezeno vytváření převisů. Vytvoří-li se stěna, musí být odběr upraven tak, aby výška stěny nepřesáhla 9/10 dovoleného dosahu nakládacího stroje.
- Při ručním ukládání a odebírání může být sypký materiál navršen pouze do výšky 2 m. Musí-li být sypký materiál odebírán ručně nebo mechanickou lopatou z hromad vyšších než 2 m, musí být místo odběru upraveno tak, aby nevznikaly převisy a výška stěny nepřesáhla 1,5 m.
- Na skládce sypkých materiálů se spodním odebíráním se pracovníci nesmí zdržovat v nebezpečné blízkosti místa odběru.
- Sypké materiály v pytlích se mohou ručně skladovat do výšky 1,5 m, při mechanizovaném skladování do výšky 3 m. Okraje hromad musí být zajištěny pomocným zařízením (opěry, stěny apod.) nebo musí být pytle uloženy v bezpečném sklonu a vazbě, při které nemůže dojít k jejich sesunu.
- Tekutý materiál uskladněný v uzavřených nádobách musí být uložen tak, aby plnicí (vyprazdňovací) otvor byl vždy nahoře. Otevřené nádrže musí být zajištěny proti pádu osob do nich. Sudy, barely a podobné nádoby se skladují nastojato jen v jedné vrstvě. Naležato se mohou skladovat ve více vrstvách za předpokladu, že jednotlivé vrstvy budou vzájemně stabilizovány proklady, popřípadě budou uloženy v konstrukci zajišťující jejich stabilitu.
- Kusový materiál pravidelných tvarů smí být skladován ručně jen do výšky 2 m při zajištění jeho stability (provázáním apod.). Kusový materiál nepravidelných tvarů (lomový kámen, nepravidelné tvarovky apod.) smí být v pevné hranici rovnán ručně jen do výšky 1,5 m.
- Oblé předměty (plechovky apod.) při zajištění stability se mohou ručně na sebe ukládat do výšky 2 m. Roury, trubky a kulatina musí být zajištěny proti rozvalení.
- Prvky a dílce pravidelných tvarů při ukládání nebo odebírání mechanizačními prostředky možno skladovat až do výšky 4 m, pokud výrobce nebo zvláštní předpis nestanoví jinak a jsou-li v místě skladovací plochy dodrženy požadavky na dostatečnou únosnost podloží, bezpečnou manipulaci a dostatečnou světlou výšku.
- Upínání a odepínání dílců se musí provádět ze země nebo z bezpečných plošin nebo podlah tak, aby nebyly upínány nebo odepínány ve větší pracovní výšce než 1,5 m. Upínání

a odepínání dílců za použití žebříků musí být podrobně stanoveno dodavatelem stavebních prací v technologických nebo pracovních postupech.

- Poškozené, popřípadě kazové dílce a materiál musí být výrazně označeny a uloženy zvlášť. Dodavatel stavebních prací určí způsob jejich skladování a manipulace.

## Článek 12

### Průzkum staveniště

- Na podkladě výsledků geologického průzkumu a průzkumu překážek na stavbě je projektant zemních prací ve spolupráci s dodavatelem navrhnout opatření k zajištění bezpečnosti práce.
- Před zahájením zemních prací musí dodavatel stavebních prací ověřit na staveništi (pracovišti) inženýrské sítě, podzemní prostory, prosakování, zjištění termicky aktivních lokalit nebo výron škodlivých látek a ve spolupráci s projektantem stanovit opatření k zajištění bezpečnosti práce.

## Článek 13

### Vyznačení inženýrských sítí

- Před započítím zemních prací musí být odpovědným pracovníkem zajištěno na terénu vyznačení tras podzemních vedení inženýrských sítí a jiných překážek. S druhem inženýrských sítí, jejich trasami a hloubkou uložení a s jejich ochrannými pásmy musí být seznámeni pracovníci, kteří budou zemní práce provádět. Toto platí i pro trasy inženýrských sítí v blízkosti staveniště, které by mohly být stavební činností narušeny.
- Při odstraňování poruch, při haváriích, při jednoduchých ručních pracích, u kterých se nezpracovává výkresová část projektové dokumentace, určí způsob zajištění inženýrských sítí a bezpečnost práce odpovědný pracovník dodavatele stavebních prací.

## Článek 14

### Zajištění výkopových prací

- Přes výkopy hlubší než 0,5 m se musí zřídit bezpečné přechody o šířce nejméně 0,75 m, na veřejných prostranstvích bez ohledu na hloubku výkopu, musí být přechody široké nejméně 1,5 m. Přechody nad výkopem hlubokým do 1,5 m musí být vybaveny oboustranným jednotyčovým zábradlím o výšce 1,1 m, na veřejných prostranstvích oboustranným dvoutyčovým zábradlím se zárážkou. Přechody nad výkopy o hloubce nad 1,5 m musí být vybaveny oboustranným dvoutyčovým zábradlím se zárážkou.
- Pro pracovníky pracující ve výkopech musí být zřízen bezpečný sestup (výstup). Ve výkopech hlubších než 1,5 m musí být zřízeny sestupy (výstupy) od sebe vzdálené nejvýše 30 m.
- Okraje výkopu nesmí být zatěžovány do vzdálenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice smykového klínu stanoví projekt. Prostor smykového klínu výkopu se nesmí na povrchu terénu zatěžovat stavebním provozem, objekty zařízení staveniště, stroji, materiálem apod. kromě případů, kdy způsob zabezpečení stability stěny výkopu je řešen projektem na základě výpočtu.
- Při přerušení zemních prací nesmí být ohrožena bezpečnost práce. Odpovědný pracovník musí zajistit pravidelnou odbornou kontrolu údržby zábran, pažení, lávek, přechodů, přejezdů, výstražných a osvětlovacích těles apod.
- Před započítím zemních prací se musí okolní objekty ohrožené výkopem zabezpečit. Způsob zabezpečení objektů musí být stanoven v projektu stavby.

- Před prvním vstupem pracovníků do výkopu nebo po přerušení práce delším než 24 hodin, musí odpovědný pracovník provést prohlídku stavu stěn výkopu, pažení a přístupů.
- Výkopové práce na odlehlých pracovištích nesmí od hloubky 1,3 m provádět pracovník osamoceně.
- O použití strojů nebo pneumatických nástrojů v blízkosti podzemních tras inženýrských sítí rozhodne dodavatel stavebních prací v dohodě s provozovatelem těchto sítí a současně provede nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti práce.
- Provádět zemní práce v ochranném pásmu elektrických, plynových a jiných nebezpečných vedení, je možné pouze za předpokladu, že budou učiněna opatření zabráňující nebezpečnému přiblížení pracovníků nebo strojů k těmto vedením. Opatření se projedná s jejich provozovatelem.
- Při souběžném strojním a ručním provádění zemních prací je zakázáno se zdržovat v nebezpečném dosahu stroje.
- Nemá-li obsluha stroje dostatečný výhled na všechna místa ohroženého prostoru, nesmí pokračovat v souběžném strojním a ručním těžení na jednom pracovním záběru.
- Při ručním provádění výkopových prací musí být pracovníci při práci rozmístěni tak, aby se vzájemně neohrožovali.
- Při dopravě materiálu do výkopu nebo z výkopu se nesmí pracovníci zdržovat v ohroženém prostoru.
- Při zjištění nebezpečných předmětů, munice nebo výbušniny, musí být práce zastaveny až do doby odstranění těchto předmětů.

#### Článek 15

##### **Zajištění stability stěn výkopů**

- Stěny výkopů musí být zajištěny proti sesutí. Zajištění stěn se navrhuje a provádí podle zvláštních předpisů a způsob zajištění musí být uveden v projektu stavby.
- Svislé stěny (boky) ručních výkopů musí být zajištěny pažením od hloubky větší než
  - a) 1,3 m v zastavěném území,
  - b) 1,5 m v nezastavěném území.

Vstupují-li do těchto výkopů pracovníci, musí mít výkopy světlou šířku nejméně 0,8 m, pokud nestanoví zvláštní předpisy jinak. V zeminách nesoudržných, podmáčených nebo jinak náchylných k sesutí a v místech, kde je nutno počítat s opakovanými otřesy, musí být stěny zabezpečeny i při menších výškách stěn.
- Je zakázáno sestupovat nebo vystupovat z výkopů po konstrukci pažení, vstupovat do strojem vyhloubených výkopů, které nejsou zajištěny.
- Zjistí-li se ve stěnách výkopů větší balvany, zbytky stavebních konstrukcí a jiných nesoudržných materiálů, které by mohly svým tlakem uvolnit zeminu, musí se tyto zajistit proti uvolnění nebo odstranit. Obnažené potrubní vedení ve stěně výkopu musí být ihned zajištěno proti průhybu, vybočení a rozpojení.
- Při ručním odstraňování pažení se musí postupovat zespodu za současného zasypávání odpaženého výkopu tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce.
- Hrozí-li nebezpečí sesutí stěn výkopu nebo poškození blízko stojících konstrukcí při přepažování a odstraňování pažení, ponechá se pažení v potřebné výšce ve výkopu.

#### Článek 16

### **Svahování výkopů**

- Při změně geologických a hydrogeologických podmínek oproti projektu je povinen pracovník odpovědný za provádění zemních prací po konzultaci s projektantem upřesnit určený sklon svahu.
- Podkopávání svahů je zakázáno. Vzniknou-li pochybnosti o stabilitě svahu, musí pracovník odpovědný za provádění zemních prací určit a zajistit opatření k zamezení sesutí svahu a vzniku úrazu.
- Při nepříznivých povětrnostních podmínkách, při kterých může dojít k ohrožení stability svahu, se nesmí pracovníci zdržovat na svahu ani pod svahem.
- Při práci na svazích se sklonem nad 1 : 1 a výšce větší než 3 m musí být provedena opatření proti sklouznutí pracovníků nebo sesunutí materiálu.
- Pracovat současně na více stupních ve svahu nad sebou je dovoleno, pokud jsou vytvořeny bezpečné podmínky pro zajištění pracovníků na nižších stupních.

### **Článek 17 - neobsazeno**

### **Článek 18**

#### **Bednění, podpěrné konstrukce a podpěrná lešení**

- Bednění musí být těsné, únosné a prostorově tuhé.
- Podpěrné konstrukce (stojky, rámové podpěry apod.) musí vykazovat pro konkrétní případ použití dostatečnou únosnost a musí být úhlopříčně ztuženy ve všech rovinách.
- Únosnost podpěrných konstrukcí a bednění musí být doložena statickým výpočtem v dodavatelské dokumentaci s výjimkou prvků bez konstrukčního rizika.
- Před započítáním betonářských prací musí být celé bednění a jeho části, zejména podpěry, řádně prohlédnuty a závady odstraněny. Převzetí a kontrola bednění musí být zapsány do stavebního deníku odpovědným pracovníkem.

### **Článek 19**

#### **Doprava a ukládání betonové směsi**

- Při přečerpávání betonové směsi do přepravníků, zásobníků nebo při přímém ukládání do konstrukce se musí pracovat z bezpečných míst, kde jsou pracovníci chráněni proti pádu z výšky, do hloubky, proti zavalení či zalití betonovou směsí apod. Pokud taková místa nelze zajistit, musí být pracovník chráněn jiným způsobem.
- Pro pohyb pracovníků a pro ruční přepravu směsi na místo určení musí být vybudovány bezpečné komunikace (pracovní lešení, podlahy apod.). Pracovníci ani dopravní prostředky se nesmí pohybovat přímo po armatuře.
- Postup ukládání betonové směsi musí být v souladu s technologickými postupy a zvláštními předpisy. Betonáž v mimořádných podmínkách musí po celou dobu provádění řídit odpovědný pracovník.
- V průběhu betonáže se musí stále sledovat stav konstrukce bednění. Závady musí být ihned odstraňovány.



- Čerpací potrubí na přepravu a ukládání betonových směsí musí být bezpečně provedeno, zakotveno a napojeno na nástavec čerpadla. Musí být zajištěn způsob dorozumění s obsluhou čerpadla.
- Jestliže se tuhnutí a tvrdnutí betonu urychluje zvláštními metodami (proteptování elektroohřevem apod.), musí dodavatel stavebních prací pro tuto technologii zpracovat technologický postup, který zajistí požadované vlastnosti betonu a bezpečnost práce.

## Článek 20

### **Obsluha stroje a strojního zařízení, opravy a údržba, zakázané činnosti**

- Stroj může samostatně obsluhovat pouze pracovník, který má pro tuto činnost příslušnou odbornou způsobilost.
- Obsluha stroje musí být nejméně jednou za 24 měsíců školená a přezkoušena z předpisů k zajištění bezpečnosti práce.
- Má-li stroj charakter vyhrazeného technického zařízení, musí obsluha splňovat i požadavky stanovené k jeho obsluze.
- Stroj obsluhuje jeden pracovník, pokud výrobce v technických podmínkách nebo v návodu na obsluhu stroje nestanoví jinak. Vyžaduje-li to bezpečnost práce, dodavatel stavebních prací určí vícečlennou obsluhu.
- Obsluhuje-li stroj více než jeden pracovník, musí být určen odpovědný pracovník.
- Samostatně obsluhovat stroje mohou jen pracovníci duševně a tělesně způsobilí, starší 18 let, pokud pro obsluhu stroje není stanovena vyšší věková hranice, kteří jsou určeni dodavatelem stavebních prací k obsluze (údržbě), prokazatelně zaškolení a zacvičení, případně podle zvláštních předpisů mající odbornou způsobilost k obsluze nebo řízení (jeřábnický, řidičský průkaz apod.).
- Obsluha se musí plně věnovat ovládání stroje tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti osob, stroje a konstrukcí.
- Obsluha je povinna seznámit se před zahájením provozu se záznamy a provozními odchylkami zjištěnými v průběhu předchozí pracovní směny.
- Zjistí-li obsluha závadu nebo poškození, které by mohlo ohrozit bezpečnost práce a provozu a které není schopna sama odstranit, nesmí stroj uvést do provozu a musí závadu ohlásit odpovědnému pracovníkovi. Zjistí-li takovou závadu během provozu, musí stroj ihned zastavit a bezpečně zajistit proti nežádoucímu spuštění. Během provozu musí obsluha sledovat chod stroje a zjištěné závady zaznamenat do provozního deníku a tam, kde je to předepsáno, zaznamenávat i další určené údaje.
- Obsluha před zahájením práce musí podle návodu výrobce prohlédnout stroj a příslušenství a přezkontrolovat, zda jsou ovládací, sdělovací a bezpečnostní zařízení funkčně činná.
- Údržba, opravy a čištění se musí provádět v souladu s dokumentací strojů a s technickými normami. Za včasné zajištění údržby a oprav strojů v souladu s dokumentací odpovídá dodavatel stavebních prací.
- Opravy musí být prováděny jen nepoškozeným nářadím, odpovídajícím účelu použití.
- Je zakázáno
  - a) uvádět do chodu a používat stroj, jsou-li kromě obsluhy na stroji nebo v jeho nebezpečném dosahu další pracovníci,
  - b) uvádět do chodu a používat stroj, je-li odmontováno nebo poškozeno některé ochranné zařízení,
  - c) odstraňovat za chodu stroje odpad z nebezpečných míst, pokud to není technicky řešeno nebo návodem k obsluze povoleno,

- d) dotýkat se pohybujících částí stroje tělem nebo předměty a nářadím drženými v ruce, kromě případů, které připouští návod k obsluze,
- e) pracovat se strojem za snížené viditelnosti a v noci, není-li pracovní prostor stroje a pracoviště dostatečně osvětlen,
- f) pracovat se strojem, v jehož nebezpečném dosahu jsou jiné stroje nebo dopravní prostředky s výjimkou těch, které pracují ve vzájemné součinnosti se strojem,
- g) přemísťovat a přepravovat pracovníky na stroji nebo v jeho pracovním zařízení, pokud to není výrobcem povoleno,
- h) pohybovat pracovním zařízením nad pracovníky nebo nad obsazenou kabinou řidiče dopravních prostředků,
- i) pracovat se strojem a pracovním nástrojem v místě, na které není z místa obsluhy vidět a kde by mohlo nastat ohrožení pracovníků nebo jiného zařízení,
- j) ovládat stroj nebezpečným způsobem vyvolávajícím nežádoucí rozhoupání pracovního zařízení,
- k) pohybovat se se strojem nebo s jeho pracovními zařízeními nebo jinými vyčnívajícími částmi v ochranném pásmu elektrického vedení, nejsou-li dodrženy předepsané bezpečnostní požadavky,
- l) přejíždět elektrické kabely, nejsou-li vhodně chráněny proti mechanickému poškození,
- m) opustit místo obsluhy stroje, je-li stroj nebo jeho pracovní zařízení v chodu,
- n) provádět údržbu, čištění a opravy, není-li stroj a jeho pracovní zařízení zabezpečeno proti samovolnému pohybu a náhodnému spuštění a není-li vyloučen styk pracovníka s pohybujícími se částmi stroje,
- o) provádět opravy na páslech strojů s pásovým podvozkem, pokud není stroj zajištěn proti samovolnému pohybu,
- p) pohybovat se po stroji mimo určené přístupy,
- r) vyřazovat z činnosti bezpečnostní, ochranné a pojistné zařízení a měnit jejich předepsané parametry,
- s) kouřit a manipulovat s otevřeným ohněm při kontrole a čerpání pohonných hmot a při používání lehce vznětlivých čistících prostředků,
- t) používat k usnadnění spuštění motoru otevřeného ohně,
- u) umísťovat do kabiny kromě osobních potřeb obsluhy jakékoliv další věci (nářadí, lana, schránky na maziva, čistící prostředky apod.), pokud pro tento účel není v kabině vyhrazena uzavřená schránka,
- v) zavěšovat břemena na špičku háku zdvihacích zařízení.

## Článek 21

### **Stroje pro zemní práce, vibrátory**

- Stroj může pojíždět nebo pracovat podle únosnosti půdy v takové vzdálenosti od okraje svahů a výkopů, aby nedošlo ke zřícení stroje. Pokud tato vzdálenost není stanovena v technologickém postupu, stanoví ji odpovědný pracovník.
- Je-li stroj v pohybu, nesmí se nikdo zdržovat v nebezpečném dosahu stroje, před strojem ve směru jízdy, ani mezi tahačem a vlečeným strojem.
- Pod stěnou (svahem) může stroj pojíždět nebo pracovat v takové vzdálenosti, aby nevzniklo nebezpečí jeho zasypání.



- Při práci strojů vybavených více pracovními zařízeními musí být nepoužívané pracovní zařízení v přepravní poloze a mechanicky zajištěno.
- Při práci více strojů na jednom pracovišti musí být mezi nimi zachována taková vzdálenost, aby nedošlo k ohrožení provozu druhého stroje.
- Při nakládání materiálu na dopravní prostředky se smí manipulovat s pracovním zařízením stroje pouze nad ložnou plochou tak, aby do dopravního prostředku nenaráželo. Je-li nutné při nakládání manipulovat pracovním zařízením stroje nad kabinou řidiče dopravního prostředku, nesmí se v ní zdržovat pracovníci. Ložná plocha musí být nakládána rovnoměrně.
- Při jízdě s naloženým materiálem musí být pracovní zařízení zajištěno v přepravní poloze, aby nedošlo k nebezpečné ztrátě stability stroje a omezení viditelnosti v kabině.
- Stroj musí být vybaven
  - a) zařízením pro kontrolu sklonu pojezdové roviny se signalizací nebo ukazovatelem až do maximálního dovoleného sklonu,
  - b) signalizací zapojení stroje na vnější elektrickou síť v kabině a u vstupu na stroj, jedná-li se o stroj s elektrickým pohonem,
  - c) světlomety k osvětlení pracovního prostoru stroje za snížené viditelnosti a v noci; stroje, které pojíždí při práci též směrem vzad, musí být vybaveny i světlomety osvětlujícími pracovní prostor za strojem,
  - d) nejméně dvěma zakládacími klíny, jedná-li se o stroj na kolovém podvozku nebo o silniční válec.
- Obsluha stroje nesmí opustit své místo, aniž by bylo pracovní zařízení spuštěno na zem, popřípadě na podložku na zemi nebo umístěno v předepsané přepravní poloze a mechanicky zajištěno.
- Při hrnutí horniny dozerem nesmí břit jeho radlice přesáhnout přes okraj svahu nebo výkopu.
- Elektrické vibrátory se smí připojit pouze na zdroj o napětí a frekvenci podle údajů na výrobním štítku nebo návodu k obsluze.
- Pohyblivé přírůdky vibrátorů musí být kladeny a zajištěny tak, aby nemohly být mechanicky poškozeny.

## Článek 22

### **Zabezpečení stroje při přerušení a ukončení práce, výměna a nastavení pracovních nástrojů**

- Obsluha je povinna zaznamenat závady stroje nebo provozní odchylky zjištěné v průběhu předchozího provozu stroje do provozního deníku. Po skončení směny, po přestávce, při níž se střídají obsluhy, musí být se závadami seznámena i střídající obsluha.
- Proti samovolnému pohybu musí být mobilní stroj po ukončení práce zajištěn zakládacími klíny nebo pracovním zařízením spuštěným na zem nebo zařazením nejnižšího rychlostního stupně a zabrzděním parkovací brzdy, pokud to konstrukce stroje umožňuje. Rovněž při přerušení práce musí být mobilní stroj zajištěn proti samovolnému pohybu alespoň zabrzděním parkovací brzdy nebo pracovním zařízením spuštěným na zem.
- Proti samovolnému pohybu musí být zajištěno i pracovní zařízení stroje po ukončení práce a při jejím přerušení spuštěním na zem nebo umístěním do přepravní polohy, ve které se mechanicky zajistí.
- Mobilní stroj musí být odstaven na vhodné stanoviště, kde nezasahuje do pozemních komunikací, není ohrožena stabilita stroje a není ohrožen padajícími předměty.

- Výměna nebo nastavení pracovních nástrojů se musí provádět podle pokynů a postupu uvedených v návodu na obsluhu stroje.
- Pracovní nástroje nebo jejich části, které mohou při montáži, demontáži a seřizování způsobit úraz, musí být bezpečně zajištěny proti samovolnému pohybu a ztrátě stability.

### Článek 23

#### Přeprava strojů

- Přeprava, nakládání, skládání, zajištění a upevnění stroje nebo jeho pracovního zařízení se musí provádět podle pokynů a postupů uvedených v návodu na obsluhu stroje. Není-li postup při přepravě stroje a jeho pracovních zařízení uveden v návodu na obsluhu stroje, musí jej stanovit dodavatel stavebních prací a do návodu na obsluhu stroje jej doplnit.
- Při přepravě strojů se nesmí v kabině přepravovaného stroje, na stroji ani na ložné ploše dopravního prostředku zdržovat osoby, pokud není v návodech na obsluhu nebo v pokynech stanoveno jinak.
- Vozidla pro přepravu strojů musí být při nakládce a vykládce bezpečně zabrzděna a mechanicky zajištěna proti nežádoucímu pohybu.
- Při přepravě strojů na pozemních komunikacích po vlastní ose musí být pracovní a ostatní zařízení v přepravní poloze mechanicky zajištěna proti samovolnému pohybu podle návodu pro obsluhu stroje.
- Při přepravě strojů na dopravních prostředcích musí být pracovní a ostatní zařízení podle návodu na obsluhu stroje umístěna na ložné ploše dopravního prostředku a připevněna k němu nebo umístěna v přepravní poloze a mechanicky zajištěna proti podélnému i bočnímu posuvu a proti převržení.
- Přípojné stroje musí být při připojování zabrzděny a bezpečně založeny zakládacími klíny.
- Řidič smí dokončit couvání na doraz závěsného zařízení teprve na dohodnuté dorozumívací znamení navádějícího pracovníka. Po dorazu tažný stroj nebo vozidlo zabrzdí.
- Pracovník navádějící stroj na dopravní prostředek musí stát mimo stroj i mimo dopravní prostředek a být v zorném poli řidiče stroje po celou dobu najíždění a sjíždění stroje.

### Článek 24

#### Manipulace s břemeny

- Jeden pracovník smí ručně přenášet, nakládat nebo vykládat jenom břemena do 50 kg hmotnosti, pokud zvláštní předpisy nestanoví hodnotu nižší.
- Je-li hmotnost břemene větší než 50 kg provede ruční manipulaci pracovní četa s příslušným počtem pracovníků.
- Je-li hmotnost břemene větší než by odpovídalo celkovému počtu pracovníků četa a u břemen nevhodných rozměrů nebo tvarů, je nutno při manipulaci s nimi použít mechanizačních prostředků. Tyto práce musí provádět četa pro tento účel vyškolená.
- Jestliže manipulaci provádí četa, která není pro tuto práci trvale určena, musí řídit manipulaci odpovědný pracovník.
- Odpovědný pracovník, který řídí manipulaci, je zejména povinen
  - a) poučit členy pracovní čety o pracovním postupu a o použití osobních ochranných pracovních prostředků a mechanizačních prostředků podle druhu a způsobu manipulace,

- b) upozornit na nebezpečné úkony nebo místa při manipulaci, dbát na správný a bezpečný provoz mechanizačních prostředků používaných při manipulaci a na správné používání vázacích prostředků.
- Ruční manipulace se provádí vždy s použitím pracovních pomůcek. Pracovní pomůcky musí být náležitě dimenzovány a v dobrém stavu.
  - Pracovníkům, kteří se nepodílejí na manipulaci, je zakázáno zdržovat se na pracovišti, kde se manipulace provádí.
  - Při odebrání dílců ze skládky nebo z dopravního prostředku musí být zbývající dílce vždy řádně zajištěny proti překlopení nebo sesutí.
  - Pracovníci pověřeni vázáním a zavěšováním břemen musí mít kvalifikaci vazače nebo musí být pro tuto práci zacvičeni a jejich způsobilost musí být pravidelně ověřována.
  - Břemeno musí být před zdvihem a další manipulací upevněno a zajištěno tak, aby nemohlo dojít k jeho pádu, popřípadě pádu jeho části. Břemeno se nesmí uvazovat nebo zavěšovat v místech, kde by mohlo dojít k vysmeknutí nebo vzájemnému poškození vázacího nebo závěsného prostředku a břemene. Ostré hrany břemene, které by mohly poškodit vázací prostředek, musí být chráněny vhodným způsobem.
  - Pod dopravovanými břemeny, ani v jejich blízkosti se nesmí nikdo zdržovat. Pracovníci se smějí k břemenu přiblížit až po jeho ustálení v místě, kde bude osazeno nebo složeno.
  - Pracovník, který upevnil břemeno, řídí jeho zdvih až do úrovně místa, kde bude uloženo. Další pokyn pro pohyb břemene nad úroveň osazení a k osazení břemene dává určený pracovník montážní čety.
  - Určený pracovník montážní čety se musí vždy přesvědčit o správném osazení břemene.
  - Při manipulaci není dovoleno vstupovat na zavěšené dílce, ani se na ně nesmí odkládat pracovní náradí a materiál.
  - Při montáži musí být použity předepsané montážní a bezpečnostní přípravky.
  - Montážní a bezpečnostní přípravky a vázací prostředky musí být před a v průběhu použití kontrolovány, po použití očištěny, řádně uloženy a konzervovány. Každá montážní četa musí být pro montáž vybavena příslušným počtem montážních a bezpečnostních přípravků a zařízení

## Článek 25

### Závěrečná ustanovení

V případě mimořádné události na pracovišti (provozní nehoda, havarijní situace) podá stavbyvedoucí ihned hlášení: technickému dozoru stavby, odpovědným zástupcům VÍTKOVICE, a.s. a zadavateli.

Vypracoval:

Ing. Čestmír Krkoška